

Inserati se sprejemajo in voljâ
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Štarem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za polleta . . . 5 " 50 "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Ljubljani v
ulici št. 7.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Daljni blisk in grom.

Na jugu se bodo viharni oblaki skoro razkadili, grom in tresk je za zdaj ponehal; ali črni oblaki so se potegnili na severno stran, ua Angleško; od tam se vidi zdaj blisk, se čuje zamolklo bobneje, ki priča, da ni še vse v redu na političnem obnebj. Angleški buldog, ki je o ruski-turški vojski le režal in renčal v svojem kotu, je zdaj stopil pred svojo hišico in začel zelo na glas lajati. Ker je buldog eden, tistih pesov, ki navadno ne lajajo, predno popadejo, je ljuto njegovo lajanje vsaj čudno, če že ni nevarno. Vendar se tega ni vstrašiti, kajti več vzrokov je, iz katerih se bo buldog pomaknil nazaj v svoj kot, ko se bo izlajal.

Angleško žuganje z vojsko, ropotanje z orožjem in brusenje sabelj Rusiji ni tako nevarno, kakor bi kdo utegnil misliti. Tako vojsko pričeti je Angleški jako težko in nevarno. Sama z lastnimi močmi, t. j. brez zaveznika, brez pomočnih čet Rusiji nikakor ni kos. Armada angleška za rabo na suhem je jako majhna, narodna vojna stopi v orožje le, če bi kdo prišel z vojsko na angleško zemljo, tedaj v Britanijo in na Škotsko. Rusija pa ne bi šla izganjat buldoga iz njegovega kota, ampak čakala bi, da bi on sam nad njo prišel, in taki vojski bi ne imel nobenega upanja do zmage.

Angleška ima res tudi po svojih kolonijah veliko vojne moči, ali vprašanje je, se li sme na to tudi zanesti? Oderuška politika njena je vzrok, da je njen jarem vsem narodom morda še težji od turškega, še celo z Irco se Angleži v dolgih letih niso poravnali tako, da

bi bili ti zadovoljni. Več ko gotov nasledek tega je, da bi Rusiji ne bilo težko spraviti vse angleške podložne v Aziji v orožje zoper Angleže, če bi se že sami od sebe ne uprli; tudi na Irskem je treba le iskricice, da se vplemeni vstaja.

K vsemu temu pride še, da bi Angleži v Evropi za vojsko z Rusijo dobili težko kakega zaveznika, prijatelja: Amerika jim je pa celo očitno sovražna in ta je najbolj nevarna njihovemu brodovju. Ravno za brodovje so pa Angleži najbolj ponosni, v njem je njihova največa moč. Ali dandanes je še tako okovana ladija že ob svojo moč, najmanjši torpedo jo zamore v zrak zagnati, kakor utegne najslabši deček s pritiskom prsta na petelina ubiti z najmočnejšim oklepom zavarovanega moža. Vse toraj, kar bi angleške ladije zamogle Rusiji žalega storiti, bi bilo to, da bi razdajale s svojimi kanoni nekoliko pobrežnih mest; na ta način storjeno škodo bi pa Angleška, ako bi bila premagana, gotovo silno drago plačala. Zato se bo krmarski Anglež dvakrat, trikrat premislil, predno bo pričel z Rusijo vojsko na ta način.

Pa kaj bi utegnila Angleška pridobiti po taki vojski, če bi prav bila srečna za-njo? Nič prav nič! Če bi vžugala Rusijo, bila bi v tistem stanju, kakor dva, ki se stepeta samo zavoljo „korajže“; oba sta strgana in krvava, a nobeden nima nič dobrega od tege. Sedanjega stanu na jugu bi tudi najslavnejše angleške zmage ne spremenile ne za črto, kar se ima doli spolniti, ne bo nobena moč več ustavila.

Turčija razpada v Evropi in bo razpadla, to sprevidi turška vlada sama. Da se to godi na škodo Angležem, kdo je temu kriv kakor oni sami! Škoda Angležev je dvojna: prvič zgube z osvobojenjem dežel poroštvo za Turčiji posojeni grozni kapital, — drugič se po vsi pravici bojé, da bi se Turčija za dežele v Evropi jej odtrgane ne odškodovala v Aziji s sedanjimi angleškimi deželami, ker je ta misel po evropski diplomaciji že davno sprožena in tudi Turčiji všeč. To bo pa Angležem vsak pravični človek privoščil, ker so s svojo samogoltno in brezvestno politiko vse to in še hujšega popolnem zaslužili. V zgodovini se vsak greh kaznuje.

Da po tem takem Angležem pogoji miru nikakor niso všeč, bo vsak razumel. Ta narod je kramarsk, nič drugega. Gotovo bi bil tudi on, če bi bil na mestu Rusije osvobodil Bulgarijo, morda jo razširil še veliko dalje, dalji širje meje in popolnoma odtrgal jo od Carigrada; vse to bi bil storil, toda pod tem pogojem, da bi bila ta samostojna Bulgarija — bodi-si kneževina, kraljestvo ali cesarstvo — na-se vzela toliko turškega dolga, kar ga pride na njeno širokost, na milje, ki jih obseza. Rusija, dobro vedoč za nasledke popolnega odtrganja Bulgarije, pa ni hotela tega, da bi bili osvobojeni kristjani plačevali turške dolgove, katerih niso naredili; zato je ukrenila, da imajo za zdaj plačevati le tribut; naj potem se Angleži zaradi posojenega denarja drže vlade v Carigradu. O svojem času, gotovo preden preide ta rod, bo padel tudi ta tribut, kakor srbski in črno-

Krščanska dobrotljivost.

(Dalje.)

V srednjem veku vstanovili so prve siromašnice škotski menihi; omenja jih že Karel Veliki, ki je gotovo mnogo storil za take naprave. Posebno trudil se je za-nje Alkuin, velik učenjak na dvoru Karelnovem in njegov prijatelj. Natančneje zapovedi je dal zbor Ahenski l. 816; vелеva namreč škofom, naj sozidajo po zgledu očetov posebno poslopje za revne in naj jih preskrbljujejo iz cerkvenih pripomočkov. Kanoniki pa naj dajo desetino dohodkov za siromašnice. Taka siromašnica naj bo blizu cerkve, pošten duhoven naj ji bo prednik in v postu naj kanoniki umivajo revežem noge po zgledu Kristusovem. Nadalje zapoveduje ta zbor, naj napravijo tudi nune v samostanu malo bolnišnico za ženske, zunaj samostana pa večjo napravo za sprejemo vsakoršnih nadložnih. Zbor Ahenski l. 836 pa želi, naj se v vsakem mestu in v vsakem samostanu vstanovi taka naprava. Koliko se je pozneje storilo v srednjem veku za take naprave krščanske ljubezni, je vsakemu znano, komur ni popolno neznana zgodovina; vaj so se knezi, škofje, samostani, mesta pa tudi drugi veljaki kar skušali v dobrotljivosti. Cerkev je vedno

gojila, varovala in vzbujala taka dela krščanske ljubezni, nakladala jih je semtertje za pokoro, delila za-nje odpustkov; ona je sprejela vse naprave v posebno varstvo, tudi če so jih vstanovili neduhovni; vse so bile podvržene nadzorstvu škofov. Tudi če so jih knezi zidali, izročili so jih varstvu cerkve, zakaj, kakor pravi Hurter: „ni bil vladar, ampak kristjan, ki je v stanovil, obdaroval, s potrebnim previdel te naprave; ne spoznanje državnih namenov, ampak oživiljevalna moč krščanstva jih je rodila; vzdržavali jih niso državni pomočki, ampak milodari iz osebne lastnine.“ In kako da je cerkev izvrstno skrbela za-nje, to priznava tudi Raumer, rekši: „skrbeli so tako modro za notranjo vravnavo, da v resnici vzročuje začudenje in občudovanje.“ Seveda cerkev je skrbela za dušo in telo; vstanove niso bile le naprave, kjer je mogel revni se nasiti in zadovoljiti drugim čisto zemskim potrebam, bile so v resnici oblaževalne za dušo in telo. Še zbor Tridentinski je ukazal škofom natančni nadzor nad oskrbljevanjem siromašnic in bolnišnic; a noveji časi so vzeli cerkvi skoro ves vpliv, postavili na mesto krščanstva princip človekoljubnosti; da li je zato menj revežev, kaže skušnja.

Pa še več, krščanski duh ni bil zadovoljen

s tem, da je daroval svoje premoženje za dobrotne namene, še celo svojo osebo je žrtvoval. Osebna skrb za bolne je daljni sijajni dokaz čudovite moči krščanskih idej. Okoli srede tretjega veka razgrajala je po rimskem cesarstvu skoro 13 let pogubonosna kuga, bila je najlepša priložnost pokazati resničao krščansko nesebičnost. Pogani zapustili so svoje najdražje, in da bi sebe rešili, bežali so na vse kraje. A kristjani, oni so skrbeli ne le za svoje, ne le za kristjane, ampak oni so tudi stavili v smatno nevarnost svoje življenje za pogane, zapuščene od najbližjih sorodincev. Posebau jih je navduševal z besedo in zgledom sv. Ciprijan in njegovi dijakoni. V četrtem veku nastala je že posebna družba pobožnih kristjanov, ki so skrbeli za bolnike; osebno tudi so mnogo storili v tem obziru sv. Bazilij, sv. Gregor Nacijanski, Pamabij, Fabijola, Sulpicij Sever in še mnogi drugi. Iz srednjega veka dviguje se vzvišena postava sv. Elizabete, deželne grofice Turinške; vsak dan šla je 21letna vdova iz visoke Wartburge v spodej sozidano bolnico, kjer je bilo sprejetih 28 žensk iz najnižjih stanov; z lastno roko jih je obezovala, stregla je takim, od katerih so se vse strežnice obračale z gnjusom. Tudi drugih zgledov se ne manjka; a prestopimo od posamnih k tistim

gorski, in Bulgarija se bo odtrgala prav ceno popolnoma od Carigrada.

Osodo Bosne in Hercegovine imajo odločiti dogodbe, ki se zdaj vršijo. Upajmo, da bo tudi Avstrija rešila svojo nalogo enako slavno kakor jo je rešila Rusija, upajmo, da pri nas ne bo zmogla „kramarska“ ali madjarska politika nasproti velikodušnosti ruski, ki prepušča Avstriji jug do Soluna, tedaj do morja. Pri tem početju jej ne bo na poti nobena evropska vlada, tedaj jej je pot popolnoma oglašena. Angleškega grozenja se Avstriji ni bati, buldog bi jej utegnil nevaren biti le, ako bi se združila z njim.

Naj toraj Anglež ropata in gromi, naj se tam bliska, nas tak večerni blisk straši tako malo, kakor straši skušenega kmeta večerni svit, ki mu naznanja k večemu dobrodejen ponočen dež, a nima v sebi nikake nevarnosti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. aprila.

Avstrijske dežele.

General Ignatijev po naznanilu N. fr. Presse in „P. Lloyd“ na Dunaju ni nič opravil. Vradni listi pa, kakor „Montags-Revue“ in „Fremdenblatt“ tega ravno ne trdijo, pač pa pravijo, da bode Ignatijev v Petrogradu imel nekatere reči še razložiti, in da bode vsled vtisov, ki jih je z Dunaja vzel seboj, priporočal k zmernosti. Mi družega ne želimo, kakor samo to, da bi se naši državniki o dotičnem vtisu ne motili. „Hon“ poroča, da jo baron Žvegelj o colnih razmerah na vzhodu in o brodarstvu na Donavi sestavil posebno spomenico, ki bode podlaga prihodnjih obravnav, ker se morajo pri razvitku vzhodnih zadev pred vsem varovati gmotne ali materialne koristi našega cesarstva.

Tržaški mestni odbor je c. k. akademiji za kupčijstvo in brodarstvo odtegnil dosedanjo podporo iz mestnih dohodkov, ter ji tudi odpovedal prosto stanovanje v neki mestni hiši. Vlada misli vsled tega omenjeno šolo ali čisto odpraviti, ali jo pa iz Trsta premakniti

redovom, ki so sprejeli med svoja pravila poleg treh navadnih obljub še skrb za kako telesno potrebo trpečega človeštva.

Preveč bilo bi, vse posamne redove naštet; naj opomnim le najvažnejše. Iz srednjega veka naj omenim Jeznate. Vstanovitelj bil jim je bogati plemenitnik Sienski, Janez Kolombino. Pred svojim spreobrnjenjem bil je posvetnjak, kakor večina taci ljudi; ni imel posebnih pregreh, pa bil je častilakomen in tudi denarje je čislal bolj kakor se spodobi kristjanu. Nekega dne l. 1355 podal se je zaradi lakote k blagi soprogi in zahteval jezno jedi; da bi se toliko časa kratkočasil, dokler ni bilo kosilo pripravljeno, poda mu ona pobožne bukve, v katerih je bilo med drugim opisano življenje spokorne Marije Egipčanke. Božja milost ga je zadela pri branji, spoznal je nečimurnost dosedanjega življenja in pričel je novo življenje polno zatajevanja, dobrotljivosti in drugih Bogu dopadljivih del. Pa ni mu zadostovalo, da se je spreobrnil sam; še drugih prijateljev pridobila mu je njegova gorečnost. Leta 1367 dobili so oni, ki so se zedinili po gotovih pravilih v pobožni red, potrjenje od papeža; še isto leto pa umrl je vstanovnik in prednik njihov. A družba je ostala; razun molitve in zatajevanja so se pečali posebno z bolniki in pripravljanjem zdravil.

(Konec sledi.)

kam drugam n. pr. v Koper. Tržaški in Goriški lahoni kažejo se avstrijski vladi čedalje bolj nasprotno in sovražne, in vendar se ne more odločiti, da bi podpirala v teh krajih slovenski živelj, in z njegovo pomočjo tem lahonskim tičem pristigla ošabne peruti.

Ogerski minister Tisza je bil te dni zopet na Dunaju; kaj ga je pripeljalo tje, listi ne vedo in poročajo le to, da je imel precej dolge obravnave z vnanjim ministrom grofom Andrassyem.

Vnanje države.

Ruski veliki knez Nikolaj se je te dni zaporedoma razgovarjal s turškim sultanom, pa dogovori menda niso imeli zaželjenga vspeha, ker se Turki vtrjujejo pri Bujukderi, Rusi pa pri Čataldji, kjer nepravljajo velikanske nasipe in trdnjave. Sultan je knezu Nikolaju boje rekel, da se proti Angležem ne bode bojeval. Glavni poveljnik carigradske turške vojske je postal Osman paša, Mehmed Ali je dobil poveljništvo vojnih čet pri Maköikiöju, Muktar paša pa je postal načelnik generalnega štaba. Da se nekaj kuha, priča tudi poročilo iz Kotora, vsled kterega so turške čete v Trebinjskem okraju dobile povelje pripravljenim biti za odhod iz Hercegovine. „Reut. Bureau“ naznanja, l. t. m. iz Carigrada, da je ruski glavni stan prepričan o vojski med Anglijo in Rusijo. Rusi si prizadevajo, da bi s Turčijo sklenili zvezo ter ji ponujajo odpust vojne odškodnine in nekako suzerenost (nadvlado) nad Bulgarsko, pa brez vspeha. Ta novica se nam zdi tem neverjetnejša, ker Turčija že vsled mirovnih pogojev ohrani nadvlado ali suzerenost nad Bulgarijo, ki ji bode morala plačevati letno dajico. Kako se mora tedaj poročati, da ji je Rusija to nadvlado ponudila še le zdaj?

Rumunska zbornica je imela zopet tajno sejo, v kateri je razpravljala sedanje razmere.

Srbski vradni list objavlja neko adresu 800 največjavnih meščanov iz Pirota, ki prosijo, da bi se njihovi okraji ne zedinili z Bulgarijo ampak s Srbijo. — Horvatič se je službi svoji pri vojni srbski odpovedal.

Angleški zbornici je vojni minister naznanil, da se je kraljici zdelo potrebno nemudoma sklicati reservo ali vsaj en del, ki se ji dozdeva potreben. — „Agence Russe“ piše, da se tisti listi motijo, ki trdijo, da so se med Anglijo in Rusijo razpravljali razni zaključki mirovne pogodbe. Vladi ste se razgovarjale le o splošnih določbah in nekateri ruski listi priporočajo neposredno porazumljenje z Anglijo. „Standard“ naznanja, da je angleška vlada opustila misel na otoku Tenedos napraviti postajo za brodovje, da ne zbudi nevolje drugih vlad. V Deven Portu se pripravljate dve leseni ladiji za bolniško službo v sredozemskem morju. — V obeh zbornicah je vlada predlagala, da naj se kraljici v adresi izreče zahvala za kraljevo poročilo, ki ga je milostljivo priobčila. Dosedanji vojni minister Hardy je imenovan za državnega tajnika za Indijo in se bode povzdignil med plemenitnike z naslovom „lord Staplehort.“ Vojni minister je postal Stanley.

Med ustajniki in Turki se je 27. p. m. pri Volu pričel srdit boj. 30. marca so Turki premagali vstajnike in jih vrgli do Zagore. Potem so prihruli v Makrinico in Portario, kjer so strašansko razsajali; bašibozuki so pri tej priliki umorili dopisnika angleškega lista „Times“, čigar truplo je velela grška vladada maziliti in pripeljati v Atinje. Ni tedaj še upati, da bi se tako hitro zopet povrnil mir v turške dežele.

Domače novice.

V Ljubljani, 4. aprila.

(*Eva Kalistrova ustanova za dijake*) letnih 240 gl. je razpisana. Pošuje naj se oddajo do 27. t. m. deželni vladi kranjski.

(*Občni zbor društva za umestovanje vojakov*) je bil v nedeljo. Društvo ima 2173 gl. premoženja. V odbor so bili večinoma narodni meščani voljeni. Sklepati se je imelo zaradi dozidanja trnovske kosarne. Ker se pa ravno sedaj v državnem zboru pretresuje nova postava o umeščenju vojakov, odložilo se je to vprašanje do tje, da se ta nova postava potrdi.

(*Poseben železničen vlak*) bode šel velikonočne praznike z Dunaja v Trst in Benetke, pa nazaj. Z Dunaja odrine v soboto 20. aprila ob 8. uri 25 min. zvečer ter dojde v Ljubljano velikonočno nedeljo ob 1. uri 50 min. popoldne. Enak vlak odide 20. aprila ob 1. uri 7. minut popoldne iz Ljubljane proti Dunaju. Voznina iz Ljubljane na Dunaj in nazaj znaša v II. razredu 18, in v III. razredu 12 gl., v Trst in nazaj v II. razredu 9, v III. razredu 7 gl., v Benetke in nazaj pa v II. razredu 21, v III. pa 15 gl.

(*Cena mesa*) v mesecu aprilu. Najboljše pitanih volov je po 54, srednje po 46, slabije po 38 kr. kilo. Nepitanih volov in kravje pa je po 48, 40 in 32 kr. kilo.

(*Zarod volitev za mestni odbor ljubljanski*) so se bili narodni volilci 1. aprila zbrali v čitalnični dvorani k razgovoru. Sošlo se je bilo precejšnje število volilcev iz vseh treh volilnih razredov. Po daljši obravnavi se je sklenilo tudi letos vdeležiti se volitve v III. in I. volilnem razredu, v II. pa ne, ker zaradi obilnega števila vradnikov in penzionistov ni nikakoršnega upanja, da bi v tem razredu zmagali. Za kandidate so se v III. volilnem razredu zopet enoglasno zbrali dosedanji 4 narodni odborniki: Dr. Karl Bleiweis, Franc Goršič, Vaso Petričič in Franc Potočnik, za petega pa, namesto g. Doberleta, ki je bil izvoljen od nasprotne stranke, postavil se je g. Franc Peterca. V I. volilnem razredu so bili enoglasno za kandidate odbrani g. Franc Bučar, Mihael Pakič in Josef Strzelba. — Tudi nasprotna stranka je imela glede volitev že svoje razgovore. Naj prej jih je pretresala v konstitucionalnem društvu, kjer je zlasti dvorni svetovalec vitez Kaltenegger veliko o njih govoril. Izrekel je željo, da bi se prerogjenje ljubljanskega mestnega odbora ne vršilo pri tako mrzlem vremenu kakoršno je sedaj. Konstitucionalno društvo, si je že od začetka sim stavilo nalogo voditi mestne volitve. Zato morajo njegovi udje pri bodočih volitvah vse žile napeti in goreče delati na to, da bode v mestno hišo prišla liberalna večina. Ljubljane naj nikdar ne zadene nesreča, da bi v mestnem odboru sedela večina z načeli sedanje manjšine. Kar je konstitucionalno društvo doseglo, se mora ohraniti. Zato mora vsak ud v svojem krogu na to delati, da se bodo volitve vršile v liberalnem smislu itd. Obžalujemo, da nam Tagblatt, po kterem smo posneli te reči, ni objavil celega govora, ker bi bilo potem veliko lažje zavrniti g. deželnega glavarja. Njemu se zdi najhujša nesreča, če bi sedanja manjšina v mestnem odboru prišla do večine. Tudi mi mu pritrdimo, da bi bila to silna nesreča, toda ne za mesto ljubljansko, ampak za peščico nemčursko, ki se vsled pomoči od zgoraj sedaj šopiri v mestni hiši. Gospodje čutijo, da se tla pod njimi majajo in se boje za svoje dosedanje gospodstvo. Pa naj se le

potolažijo; zgubili ga bodo gotovo, morda še prej, kakor se nadejajo. Kadar se spremene politične okoliščine, — kar se po vseh znamenjih bliža brzim korakom —, in poneha dosejanja pomoč od zgoraj, pokazala se bo še le prav očitno revščina in onemoglost tkajšnje nemškutarske stranke in svet bo strmel, da so ti ljudje toliko časa zamogli gospodovati!

V „Narodu“ beremo, da je g. Kaltenegger vprašan, je li res govoril besede, ktere mu podtika „Tagblatt“, odgovoril, da teh ali enakih razaljaljivih besedi ni nikdar govoril. Nam se čudno zdi le to, da „Tagblattu“ ni poslal nobenega popravka, s katerim bi zamogel opravičiti to svojo izjavo.

(Pripravnice za učiteljice) se bodo odpravile, ker se je v zadnjih letih toliko mladeničev oglasilo za učiteljski stan, pravi „Klagenf. Ztg.“, da bi učiteljice ostale brez službe. Glavni vzrok pa so menda obilni stroški, ki jih te pripravnice prizadevajo državi, in ki niso v nobeni primeri s koristjo teh zavodov, ktere so iz začetka preslavljali kot silen napredek sedanjega liberalnega časa. Mi smo že večkrat omenjali neprilicnosti te naprave, ki mnogo deklic odteguje njihovemu pravemu namenu in poklicu ter v njih goji nekako domišljavost in mrzenje pred pravimi ženskimi deli. Liberalizmu to seveda ni bilo všeč, in očitali so nam sovraštvo do šole, zdaj nam je v nekako zadostenje, da vspeh potrjuje naše nazore. Nam se namreč dozdeva, da ravno od nas grajane neprilicnosti, ki se zlasti razodevajo pri omejenih učiteljicah, so glavni vzroki odprave ženskih učiteljic, ktere pa liberalci zaradi lepšega prikrivajo z gori imenovanimi izgovori. Učiteljskih pripravnikov namreč ni še toliko, da bi zadostovali za brezštevilne ljudske šole, ki se vrh tega še vedno pomnožujejo, in stroški za šolstvo se liberalizmu ne smilijo, če so še tako ogromni. Razrešitev ženskih pripravnic se bode v treh letih degnala, tako da bodo kandidatkinje, ki so letos v prvem letu, dovršile svoje učenje. V Celovcu se je po nekem dopisu „N. fr. Presse“ razrešitev tamošnjega ženskega učilišča v tem smislu že zaukazala. Pri nas so hoteli zidati za ta zavod posebno poslopje; dobro, da se to ni še zgodilo, ker bi se bilo mnogo denarjev potrosilo zastonj.

(Slovensko gledališče). Zadnja predstava v tej sezoni bode 7. t. m. in sicer na korist regisseurja in igralca dramatičnega društva, gosp. Josipa Kocéja. Predstavljala se bode ta večer prvičkrat izvirna zgodovinska žaloigra v 4 dejanjih, „Dan slave“ ali „krščansko-turška vojska“, katero je iskreni narodnjak, g. Franjo Potočnik spisal. Dejanje se vrši v letu 1593, v katero so vpletene ondašnje dogodbe, naše slovenske domovine isto tako pred Sisekom, kar mora vsacega narodnjaka, kojem je zgodovina znana, zanimati. Ti momenti in da dokažemo veteranu naših igralcev, da vemo ceniti njegov trud, v sedanjih gledaliških razmerah in njegovo uspešno delovanje kot regisseur in igralec, privabilo bode pač ta večer vse prijatelje slovenske muze, kar beneficijantu iz srca želimo.

Razne reči.

— Na Wilhelm-ove inserate opozorujemo p. i. občinstvo, ker so se tudi pri nas premnogi, ki so rabili Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi in njegov iz planinskih rastlin napravljeni Alop, prepričali o njuni zdravilni moči, in potrjujejo resnico izvrstnih o teh zdravilih objavljenih spričeval. Bolezni, pri kterih se ta povsod že jako sloveča zdravila uspešno rabijo, so našete in omenjene v dotičnih inseratih.

— † Kardinal Amat je v noči do 30. marca umrl. Starosta kardinalskega kolegija po kardinalskih letih je zdaj kardinal Schwarzenberg.

— **Das Leben der allerseligsten Jungfrau Maria und ihres glorreichen Bräutigams St. Joseph.** Dargestellt von P. Beat Rohner, O. S. B. Karl in Nikolaj Benziger v Einsiedelnu v Švici, ki imata za razširjevanje katoliškega slovstva jako veliko zaslug in sta nam pred par leti podala izvrstno knjigo „Glaubens- und Sittenlehre“ in nedavno „das Leben Jesu“, začela sta ravnokar v ravno isti obliki pod gori omenjenim naslovom izdajati knjigo, ki bode nemškim katoliškim družinam in zlasti pridigarjem dobro došla. Sostavil jo je kot pisatelj in pridigar slavno znani benediktinec in Einsiedelnski tajmošter P. Beat Rohner in jo razdelil v te-le glavne dele, iz kterih je razvidna vsestranska izvrstnost in natančnost te knjige: V I. delu nam popisuje po svetopisemskih naznanilih notranje življenje čeznatorne gnade, ljubezen in požrtvovalnost preblazene device Marije in sv. Jožefa. V II. delu nahajamo pojasnilo in zgodovino Marijinega češčenja in raznih njenih praznikov, pobožnosti, bratovščin, kakor tudi češčenja sv. Jožefa. III. del nam našteva 70 do 80 najslavnejših Marijinih božjih potov. IV. del pa obsega življenje 60 do 70 slavnih Marijinih častilcev. V tej knjigi najdemo tedaj vse lepo skupaj vredjeno, kar so največjavnejši pisatelji o posamnih rečeh v posameznih knjižicah pisali, iz kterih je spretni pisatelj izbral najlepše in najkoristnejše. Predgovor je spisal solnograški knez in nadškof Eder, ki je eden najgorečnejših častilcev preblazene device Marije, 21 škofijstev pa je to izvrstno knjigo potrdilo in jo vernikom prav iskreno priporoča. Razun lepega in podučnega

berila nahajamo v njej tudi 4 prekrasne oljnate podobe in 740 ilustracij, ki se odlikujejo kakor sploh vse podobe v Benzigerjevih knjigah. Delo bode obsegalo okoli 1040 strani in bode izhajalo v 32 snopičih, kterih bosta na svitlo prišla vsaki mesec dva. Prvi se je knjigarnam že razposlal in obsega razun škofijskih potrdil in predgovora te-le reči: 1. Kako je Marija prišla na svet. 2. Marija od vekomej za mater božjo odločena in izvoljena. 3. Marija napovedana od prerokov stare zaveze. 4. Svetopisemske predpodebe presvete device Marije n. pr. goreči grm, Salomonov jempel, skrinja zaveze, raj, Noetova barka, Jakobova lestvica, Gedeonova koža. 5. Nektere žene stare zaveze kot Marijine predpodebe n. pr. Eva, Sara, Rebeka, Judita, Estera, Abigail, makabejska mati itd. Že ta prvi snopič nam dovolj priča, kako lahko umevno in praktično da je g. spisatelj osnoval svoje obširno delo. Razun prekrasne oljnate podobe na čelu, nahaja se v tem snopiču še 14 drugih med berilo vtisnjenih podob, kterih nektere se posebno odlikujejo, kakor n. pr. Rebeka, Estera, makabejska mati itd. Prav iskreno tedaj pripročamo to izvrstno knjigo vsem katoliškim, nemškega jezika zmožnim družinam in gg. duhovnikom, kterim 60 zlasti ugajala za sostavo Marijinih pridig. Cena vsakemu snopiču znaša 30 kr., naročila pa sprejema, kakor naznanja naš inserat, **knjigarna O. Microve vdove** v Ljubljani na Starem trgu št. 2. Kdor sprejme I. snopič, se zaveže sprejemati vse naslednje. Na koncu dobe naročniki po vrhu in čisto zastonj kot premijo ali darilo 2 krasni oljnati podobi „Marija z Jezusom in Janezom“, pa „Jezus prijatelj otrok.“

„Avstrija“

občno vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje na Dunaji.

Uljudno naznanjamo, da smo za vojvodstvo Kranjsko

Nadzorništvo

z sedežem v Ljubljani ustanovili in za nadzornika (inšpektorja) imenovali gospoda

Ignacija Valentičič-a,

bišnega posestnika v Ljubljani.

Na Dunaji 1. januarja 1878.

Ravnateljstvo.

Glede na gornje naznanilo si dovoljujem slavno občinstvo k obilnej udeležbi vabiti. „Avstrija“, — ustanovljena l. 1860, — zavaruje na človeško življenje po raznih načinih: da izplača zavarovano svoto po smrti zavarovanca, ali kader doseže določeno starost (otrokom doto), ali da izplača izmed dveh zavarovancev tistemu, kateri družega nadživi (posebno priporočljivo za zakonske ljudi), itd. in sicer v vseh slučajih s polno udeležbo na dobičku. — Društveno premoženje, ki je koncem leta 1876 v gotovini iznašalo glđ. 1,584.693-82, je lastnina zavarovancev. — Dne 13. junija 1877 je občni zbor že sedmo razdelitev dobička določil. (2)

Ponudbe za sprejem zastopništva, kakor tudi ponudbe za zavarovanja se sprejemajo v mojej pisarni: **Sv. Petra cesta šte. 73**, kjer se tudi pojasnila in tarifi brezplačno dobivajo.

Odličnim spoštovanjem

Ignacij Valentičič,

bišni posestnik.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1878.

Telegrafične denarne cene 3. aprila.

Papirna renta 60.05 — Sreberna renta 64.85 — Zlataranta 72.30. — 1860letno državno posojilo 110.75 Bankine akcije 788 — Kreditne akcije 221.75 — London 122.20 — Srebro 106.25. — Ces. kr. cekini 5.73. — 20 frankov 9.25.

Denarstvene cene 2. aprila.

	Denar.	Blago
Državni fond.		
5% avstrijska papirna renta	60.60	60.7
5% renta v srebru	64.75	64.90
4% renta v zlatu (davika prosta)	72.50	72.65
Srečke (lozi) 1854. l.	107.25	107.75
" " 1860. l. celi.	110.75	111.25
" " 1860. l. petinke	119.—	119.50
Premijski listi 1864. l.	134.—	134.50
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	98.50	99.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%	90.—	91.—
Ogerske po 5%	77.90	78.—
Hrvaške in slavonske po 5%	84.50	85.50
Šedmograške po 5%	75.40	75.75
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	797.—	799.—
Unionske banke	60.50	60.50
Kreditne akcije	223.—	223.25
Nižoavstr. eskomptne družbe	725.—	730.—
Anglo-avstr. banke	93.75	94.—
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	160.25	160.50
Tržaške " 100 " k. d.	120.—	121.—
" " 50 " " "	62.—	63.—
Budenske " 40 gld. a. v.	29.25	29.50
Salmove " 40 " " "	38.25	38.75
Palffy-jeve " 40 " " "	28.25	28.50
Clary-jeve " 40 " " "	29.50	30.50
St. Genois " 40 " " "	28.75	29.50
Windischgrätz-ove " 20 " " "	25.75	26.25
Waldstein-ove " 40 " " "	22.75	23.50
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.73	5.75
Napoleonsd'or	9.74	9.75
Srebro	106.60	106.75

Najboljše železo

iz slovečih stajarskih in koroških fužin po 13 1/2 kr. kil., — ali 7 1/2 kr. stari funt; kakor tudi vsakovrstno železno blago dobi se po najnižji ceni v moji zalogi železnine (5)

Sp. Pesjak,

v Ljubljani v gledišnih ulicah št.

Im Verlage von Gebr. C. & N. Benziger in Einsiedeln (Schweiz) erscheint ein neues

Pracht-Lieferungs-Werk: Maria und Joseph.

Das Leben und die Verehrung der allerhöchsten Jungfrau Maria und des heiligen Joseph. Von P. Meier Hofner, O. S. B., Pfr. in Einsiedeln. Mit 740 Illustrationen, 4 Farbendruckbildern und 2 prachtvollen neuen Elfenbein-Prämiën.

Vollständig in 32 Lieferungen in gr. 4°. Preis per Lieferung 50 Pf. oder 60 Cts. Vorrätzig bei:

O. Haller's Witwe in Laibach,
(1) Altermarkt, Nr. 2.

Na Avstrijsko-Ogerskem in Nemškem je zavarovan

Wilhelm-ov

protiprotinski, protirevmatični čaj za čiščenje krvi

kot pomladansko zdravilo,

ktero so

kot edino zanesljivo zdravilo za čiščenje krvi

spoznali, preiskali in rabili: a. kr. vladni svetovalec in prvi učilni profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnega vrta na Dunaji itd. itd., prof. **Oppolzer**, dr. **Van Kloger** v Bukarešti, dr. **Rust**, na Dunaji, dr. **Röder** na Dunaji, dr. **Johannes Müller** zdravniški svetnik v Berlinu, dr. zdrav. **A. Groyen** v New-Yorku, dr. **Raudnitz** na Dunaju, dr. **Hess** v Berlinu, dr. **Lehmann** v Wiesenburgu, dr. **Werner** v Vratislavu, dr. **Mallich** v Grubisempolji; praktični zdrav. **Hilger** v Nachlingu, **Russeger** v Abtenau, **Truchholz** v Marzalyu, **Janković** v Nakofalvi, in mnogi drugi zdravniki

1. pri revmatičnih napadih,
2. pri protinu,
3. pri trebuš. napadih pri ljudeh, ki veliko sedé,
4. pri raztegnjenih in zagnujenih jetrih,
5. pri spuščajih zlasti lišajih,
6. pri sililatičnih boleznih,
7. kot pripravno zdravilo pri rabljenji mineralnih voda zaradi omenjenih boleznih.
8. namesto mineral. voda pri omenjenih boleznih.

Edino pravega izdeluje

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchenu.

Zavišek za osemkratno rabo, po ukazu zdravnikovem pripravjen, s podukom, kako se rabí, v raznih jezicah stane 1 gl., kolek in zavijanje 10 kr.

Svarilo Vsakdo naj se varuje pred ponarejenim ésjem, ter naj zahteva vselej edino le **Wilhelmov** protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi (Wilhelms antiartritischen anti-rheumatisches Blutreinigungsthee), ker so čaji, ki se nahajajo samo pod imenom protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi samo ponarejene reči, ki naj se nikar ne kupujejo.

Da je za p. l. občinstvo prilicnejše, prodajajo prvi **Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj** ti le gospodje:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Borgu: Giuseppe Bettanini; lekar; v Bruku na Muri: Albert Langer, lekar; Bozenu: Franz Waldmüller, lekar; v Bruneku: J. G. Mahl; v Belovaru: Rud. Svo boda, lekar; v Briksenu: Leonh. Staub, lekar; v Plibergu: Jan. Neusser, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Fr. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Kortini: A. Cambruzzi; v Deusch-Landsbergu: Müllerjevi dediči; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekar in Jož. Gobotzky, lekar; v Fürstenfeldu: A. Schrübenfux, lekar; v Frohneleutenu: v Blumaner; v Brežah: O. Russhelm, lekar in A. Aichinger, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradcu: J. Bugleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Grubišnem polji: Jos. Mallich; v Gospiču: Valentin Vovk, lekar; v Grafendorf: Jos. Kaiser; v Mohorju: Jos. M. Richter, lekar; v Hallu (na Tirolskem): Leop. pl. Aichinger, lekar v Judenburgu: F. Seneković; v Inničenu: J. Stajf, lekar; v Jmstu: Vilh. Deutsch, lekar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar in J. Benič; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Kindsbergu: J. Karinčič; v Kapfenbergu: Turner; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kranji: Karl Šavnik, lekar; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekar; v Leobnu: Jan. Peferšchy, lekar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mürzschlagu: Jan. Danzer, lekar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Mitrovici: A. Kerstenovič; v Malsu: Ludvig Pöll, lekar; v Neumarktu (na Štajarskem): Karl Mally, lekar; v Otočcu: Edv. Tomaj, lekar; v Mozirji: Jan. Tribuč; v Ptuj: C. Girod, lekar; v Petervardinu: L. C. Jungtäger; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar; v Roveredu: Rihard Thales, lekar; v Rottenmannu: Franz X. Illing, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Sebeniku: Peter Beros, lekar; v Štrasburgu: J. V. Corton; v Št. Vidu: Julian Rippert; v Radgoni: Cozar E. Andrieu, lekar; v Stainzu: V. Timoušek, lekar; v Zemunu: D. Jovanovičev sin; v Splitu: Venatio pl. Grazio, lekar; v Schlandersu: B. Würstl, lekar; v Trstu: Jak. Seravallo, lekar; v Tridentu: Ant. Santoni; v Trebižu: Eng. Eberlin, lekar; v Belaku: Math. Fürst; v Vukovaru: A. Krasovics, lekar; v Vinkovcih: Fridr. Herzog, lekar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekar; v Slovenjem gradcu: Jos. Kaligarič, lekar in g. Kordik, lekar; v Slovenski Bistrici: Adam pl. Gutkovski, lekar; v Senji: Jos. Accurti, lekar; v Zadru: B. Andravič, lekar; v Zlataru: Jan. Pospisil, lekar. (3)

Gospodu **Franc Wilhelm-u,** lekarničarju v Neunkirchenu. Dunaj, 13. maja 1876.

Rastline, ki se rabijo za pripravo Wilhelm-ovega „Schneebergs Kräuter-Allopa“, se odlikujejo po svojih omehevalnih in aromatičnih delih.

Ti Wilhelmovemu „Schneebergs Kräuter-Allopu“ dajejo tisto zdravilno moč, ki je imela že toliko uspehov pri vsih boleznih sopilnih organov, kar s tim potrjuje

Edvard Fenzl m. p.

e. kr. vladni svetovalec, vitez rusk. Aninega reda II. vrste, komandir it. kron. reda, of. meks. Quad. reda, vitez bras. kr. reda in belg. l. reda, dr. fil. in zdrav., redni javni prof. botanike na dunajskem vseničičem in vodja botan. vrta, ud akad. znanstev in fil. fakultete na Dunaji, adjk. akad. Leop. Kar. in častni in prvi ud več učenih družb domačih in tujih, prvi ud mat. prirodopis. družbe, ces. akad. znanstev, vodja botan. dvornega muzeja, vsenič. vrta, e. kr. botaničnega kabineta, v dvornem poslopiju I. na Dunaji.

Wilhelmov „Schneebergs Kräuter-Allopa“ je po prepričanji najbolj slovečih zdravnikov pokazal svoje posebno zdravilno moč pri vnetici vratu, kašlju, hripavosti, gripi, nahodu prsnih težavah, zazličenji, težki sapi, bodljajih, zadušnem kašlju, in pri pričetni jetiki

Cena flaši s podukom vred je 1 gld. 25 kr. V Avstriji-Ogerskej in na Nemškem zavarovano.

Edino pravega izdeluje

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchenu, pri Dunaju, pri katerem se naj naročuje. Prodajajo ga pa tudi:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekarničar; v Bozenu: F. Waldmüller, lekarničar; v Borgu: Jos. Bettanini, lekarničar; v Bruneku: J. G. Mahl; v Briksenu: Lenard Staub, lekarničar; v Celji: Baumbach-ova lekarna in Fr. Rauscher; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekarničar; v Frohneleutenu: Vincenc Blumaner; v Brežah: Ant. Aichinger, lekarničar; v Feldbachu: Jos. König, lekarničar; v Gospiču: Val. Vovk, lekarničar; v Glini: Ant. Haulik, lekarničar; v Gorici: A. Franzoni, lekarničar; v Gradcu: Wend. Trnkoczy, lekarničar; v Hallu na Tirolskem: Leop. pl. Aichinger, lekarničar; v Inničenu: J. Stajf, lekarničar, v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekarničar; v Jaski: Alek. Heržič, lekarničar; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekarničar; v Koprivnici: Maks Werli, lekarničar; v Kranji: Karl Šavnik, lekarničar; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kindbergu: J. K. Karinčič; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekarničar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Meranu: Wilh. pl. Pernwerth, lekarničar; v Malsu: Ludv. Pöll, lekarničar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Ptaju: C. Girod, lekarničar; v Petervardinu: R. Deodattovi dediči; v Roveredu: Rihard Thales, lekarničar; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarničar; v Trstu: E. Zanetti, lekarničar; v Belaku: Ferd. Stolz, lekarničar; v Vukovaru: A. Krasovics, lekarničar; v Vinkovcih: Fridr. Herzog, lekarničar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekarničar; v Slovenjem gradcu: G. Kordik, lekarničar; v Zadru: V. Andravič, lekarničar. Kdor hoče prevzeti zalogo, naj se pisмено obrne do mese. (2)

P. l. občinstvo naj vselej odločno zahteva Wilhelmov Schneebergs Kräuter-Allopa, ker le jaz sam izdelujem pravega in so izdelki, ki se nahajajo pod imenom: Julij Bittner-jev Schneebergs Kräuter-Allopa le nevedni ponaredkí, pred kterimi posebno svarim.

Dobro izurjen cerkvenik

z dobrimi spričevali išče službe in se priporoča cerkvenim predstojništvom. Kmetijstva je dobro vajen, zraven čevljar, tedaj prav sposoben tudi za farovškega hlapca. Več o njem se zvé pri g. učtelju

Janezu Lobe-tu

(3) v Ambrusu. (Pošta Žužemburg.)

Krompirja

želi kupiti **Jože Levec** na št. peterskem predmestji. (2)